

Freder kun to lensmanns-kontorer

Politimester Jon Steven Hasseldal. **SIDE 2 OG 3**

Satser på smarthus

SIDE 10 OG 11

Romerikes Blad

LØRDAG

15. OKTOBER 2016

NR 240 • UKE 41

ÅRGANG 115

LØSSALG KR. 30.00

rb.no

Fratatt barnet på fødestua - fikk aldri prøve seg

Foreldre **12** timer i året

FORTVILER: - Vi fikk ikke sjansen til å være foreldre, sier Vibeke Morrissey og Ken Joar Olsen, som nå vil ta saken til menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg.

2 HELG
SIDE 4-10

FOTO: PRIVAT

Investorer, gründere, kjendiser og arvinger

SE HVA DE TJENTE I FJOR: SIDE 4, 5, 6, 7, 24 - OG HELG SIDE 22 OG 23

MUSIKAL

Flyr høyt

Romerike Musikkteaterskole leverer en fartsfylt og energisk versjon av High School Musical, mener RBs anmelder.

Les anmeldelsen på **SIDE 25**

Barnet som mangler

De er foreldre til ei lita jente på halvannet år, men hjemme hos Vibeke Morrissey og Ken Joar Olsen står barnesenga fortsatt tom og ubrukt.

«Det vurderes også at mor har svak mentaliseringsevne knyttet til det å ha omsorgen for NN. (...) Barneverntjenesten vurderer at mor har så store vansker knyttet til sitt eget indre liv, egne traumer og utfordringer, at hun ikke har kapasitet til å ha innsikt i NNS indre liv.»

Fra barneverntjenestens vurderinger til fylkesnemnda, april 2015

KJEMPER FOR DATTEREN: Vibeke Morrissey og Ken Joar Olsen nekter å gi opp kampen for datteren som ble tatt fra dem umiddelbart etter at hun ble født i januar i fjor.

FOTO: TOM GUSTAVSEN

De fikk aldri sjansen

STØTTER FAMILIEN: Sakkyndig psykolog Ragnhild Pettersen. FOTO: TORSTEIN DAVIDSEN

REPORTASJE

Datteren deres ble tatt fra dem allerede på fødestua, uten at de fikk sjansen til å prøve seg som foreldre. Nå klager Vibeke Morrissey og Ken Joar Olsen barnevernet i Lørenskog inn for menneskerettsdomstolen i Strasbourg.

- BARNEVERNET var overhodet ikke interessert i å bli kjent med oss før de fratøvet oss det kjæreste vi har i hele ver-

den. Faktisk har de aldri vært hjemme hos oss. I stedet har de brukt fortida vår mot oss for alt det er verdt og framstilt meg som en kriminell voldspsykopat og Vibeke som en psykisk syk kvinne med et rusproblem, sier Ken Joar Olsen (41).

13. JANUAR 2015 ble han og samboeren Vibeke Morrissey (30) foreldre til ei lita jente. To dager senere ble mor og barn hentet på Akershus universitetssykehus og plassert på mødreheimet Moringen i Fredrikstad, før babyen etter en drøy uke ble akutt plassert i beredskapshjem og senere i fosterhjem.

Siden har foreldrene bare fått møte datteren under samvær i barnevernets regi. Ikke én eneste natt har den lille jenta sovnet i barnesenga som hele tida har ventet hjemme hos dem.

- Vi har aldri fått en sjanse til å vise at vi kan være gode foreldre for henne. Barnevernet har kun vært opptatt av de

feilene vi har gjort tidligere i livet, de har ikke vært interessert i å finne ut hvem vi er i dag eller i å hjelpe oss på noen som helst måte, sier Vibeke Morrissey.

Sakkyndig psykolog Ragnhild Pettersen er sterkt kritisk til måten barnevernet har håndtert saken på og mener det er et stort overgrep å frata den lille jenta slike foreldre. Mer om dette senere.

Romerikes Blad møter Vibeke og Ken i Asker, dit paret nylig flyttet fordi blokka de tidligere bodde i på Fjellhamar skal rives. Mens Ken sørger for kaffe, serverer Vibeke hjemmebakte sjokoladekjeks.

- Du kan godt få oppskriften! smiler hun når fotografen kommenterer hvor godt de smaker.

Med utsikt til fjorden og stor gressplen med lekeplass rett utenfor vinduet, har de lagt forholdene til rette for det som har vært målet deres det siste halvannet året: Å få datteren sin tilbake.

BLA OM >>

«Barneverntjenesten vurderer det som en alvorlig brist i fars mentaliseringsevne når han etter flere samtaler med hjelpeapparatet under svangerskapet og barneverntjenestens alvorlige bekymringer og tvangstiltak etter NNs fødsel, ikke evner å forstå at NN er i behov av en omsorgssituasjon som han og mor ikke er i stand til å gi.»

Fra barneverntjenestens vurderinger til fylkesnemnda, april 2015

SAMVÆR: Seks ganger i året får Vibeke og Ken se datteren sin – men under tilsyn og bare to timer av gangen.

FOTO: PRIVAT

n til å være foreldre

VEIEN FRAM dit synes fortsatt lang. Og hittil har de ikke fått medhold fra noen av instansene som har behandlet saken:

I mai 2015 - fire måneder etter at den nyfødte jenta ble tatt fra dem - fattet fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker et enstemmig vedtak om at barneverntjenesten i Lørenskog skulle overta omsorgen for Vibeke og Kens datter, og at hun skulle plasseres i fosterhjem på sperret adresse i en annen landsdel. Foreldrene ble imidlertid ikke fratatt foreldreansvaret, slik barnevernet ønsket, og fikk innvilget fire årlige, timelange samvær med datteren under tilsyn.

Behovet for tilsyn under samvær og sperret adresse begrunnes med hensynet til barnets sikkerhet og nemndas frykt for at mor og/eller far i verste fall kan forsøke å kidnappe barnet «om de får rede på hvor det befinner seg».

Dokumentene viser tydelig at bekymringer knyttet til Vibekes psykiske helse

og Kens kriminelle fortid - blant annet som mangeårig medlem av Bandidos og med flere lange fengselsdommer bak seg - gjorde at barnevernet stilte spørsmål ved omsorgsevnen deres.

Flere politiutrykninger til parets bolig på Fjellhamar etter meldinger om skrik og bråk bidro også til dette. I november 2014, kort tid før datteren ble født, ble politiet tilkalt to ganger: Den ene etter nabomelding om skriking og dunking, den andre etter et nødansrop på 112 fra Vibekes egen telefon. Politiet fant imidlertid ikke tegn på vold verken i leiligheten eller på paret, men sier de så en rød stripe på hver av underarmene til Vibeke. Tingretten bemerker senere at de «*finner det vanskelig å ta standpunkt til dette.*»

Flere bekymringsmeldinger kort tid før og etter fødselen var også medvirkende årsaker til at barnevernet grep inn. I sakspapirene til fylkesnemnda da

spørsmålet om omsorgsovertakelse ble behandlet i april 2015, gjengis en melding fra forebyggende psykisk helse (FPH) til barneverntjenesten 22. desember 2014 som oppsummerer risikofaktorer relatert til foreldrenes historikk og nå-situasjon:

«*Mors og fars vansker knyttet til egen opplevd oppvekst og omsorg, mors rushistorie og psykiske helsevansker, fars kriminelle historie og nærværende aggressive og kontrollerende atferd, foreldrenes relasjon og kommunikasjonsmønster samt deres mentaliseringsvansker relatert til alvoret i situasjonen om det å skulle bli foreldre.*»

I desember 2015 ble saken behandlet i Nedre Romerike tingrett, som enstemmig opprettholdt vedtaket fra fylkesnemnda, men som utvidet samværskvansen til seks årlige samvær á to timer - stadig under tilsyn.

I ettertid har foreldrene anket både til

lagmannsretten og til Høyesterett, men anken er blitt avvist i begge instanser.

Dermed er saken i utgangspunktet ved veis ende i det norske rettssystemet.

PARET SER at både forhistorien deres og hendelser tett opptil fødselen fikk alarmklokkene til å ringe hos barnevernet.

- Vi kan forstå bekymringen de hadde rundt vårt forhold. Vi har hatt våre uoverenstemmelser og høylytte krangler. Men vi tok grep umiddelbart da vi skjønte at vi skulle bli foreldre. Vi har endret på mye i livene våre, og i det drøye halvannet året som er gått siden fødselen har vi bevist at vi har et stabilt parforhold, men dette er ikke tillagt vekt i det hele tatt. Barnevernet i Lørenskog har overhodet ikke jobbet for å ta vare på familien og bidra til at datteren vår kan tilbakeføres. Tilbakeføring har aldri

<< FRA FORRIGESIDE

BLITT BEDRE: Vibeke og Ken legger ikke skjul på at de har hatt et turbulent forhold, men viser til at de tok grep etter at hun ble gravid. **FOTO: TORSTEIN DAVIDSEN**

STORT SAVN: Ken og Vibeke opplever at de fortsatt er i krise, ett år og ni måneder etter at datteren ble tatt fra dem. **FOTO: TOM GUSTAVSEN**

vært noe tema fra deres side i denne saken. Bare tre uker etter at de hentet datteren vår på sykehuset, ville de ta fra oss foreldre retten og adoptere henne bort. I våre øyne er dette ren og skjær kidnapping, sier Ken Joar Olsen.

De har allerede varslet kommunen om at de akter å benytte seg av retten til å kreve ny behandling av saken 12 måneder etter siste rettslige behandling, og da med sikte på tilbakeføring.

- Å gi opp er ikke et alternativ, slår Ken Joar Olsen fast.

I august innrapporterte han og samboeren saken til Den internasjonale straffedomstolen (ICC) i Haag. Denne domstolen er opprettet blant annet for å besørge at mennesker som er anklaget for forbrytelser mot menneskeheten stilles til ansvar hvis myndighetene i landet hvor forbrytelsen er begått, ikke selv ønsker å reise sak.

Paret jobber også for å få saken sin opp for den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD) i Strasbourg, fordi de mener barnets og mors rettigheter etter artikkel 8 i den europeiske menneske-

rettskonvensjonen (EMK) er krenket ved at det ikke på noe tidspunkt etter plassering har vært jobbet for en tilbakeføring.

De har også sendt en begjæring til Europaparlamentet om å behandle saken, og i forrige uke kom beskjeden om at saken er videresendt komiteen som jobber med barnevernssaker for nærmere vurdering der.

I tillegg har det tsjekkiske EU-parlamentsmedlemmet Tomáš Zdechovský fra Det europeiske folkeparti (EPP) trukket fram Ken og Vibeke sak i et brev til familieminister Solveig Horne (Frp) i april. Han har det siste halvannet året engasjert seg i en rekke konkrete saker der barn er blitt tatt fra foreldrene i Norge, og er sterkt kritisk til måten dette har foregått på. Samtidig gir han Horne støtte i oppdraget hun har gitt Statens Helseinspeksjon med å gå gjennom et stort antall norske barnevernssaker som har ført til akuttiltak eller omsorgsovertakelse.

DRØYT HALVANNET år etter tapet av datteren, opplever Vibeke Morrissey og

«Det vurderes også at mor er fullstendig avhengig av far (...) Barneverntjenesten vurderer denne kontrollavhengighetsdyaden mellom foreldrene til å være destruktiv for NNs utvikling, og at den vil bidra til at hun kan utvikle et skjevt syn på det å være i en likeverdig situasjon og forholdet mellom mann-kvinne.»

Fra barneverntjenestens vurderinger til fylkesnemnda, april 2015

FATTIG TRØST: Mellom samværene må Vibeke og Ken nøye seg med bildene av datteren. **FOTO: TOM GUSTAVSEN**

Ken Joar Olsen at de fortsatt er i krise og at dette overskygger alt annet i tilværelsen deres.

- Man hører og legger merke til barn og barnerop overalt, og blir påminnet det som er skjedd hele tiden. Jeg tenker masse på hvor stor hun er nå, hvordan hun er, hva hun gjør. Jeg vet at hun går i barnehage, men ikke hvordan hun takler det. Det er så mye som kan oppleves som småting som man gjerne skulle være en del av og hatt innflytelse over. Vi går glipp av så mye og får ikke fulgt opp barnet vårt selv, og det er en stor sorg. Vi har fått vite at fosterforeldrene ikke bruker navnet vi har gitt henne og at de kaller seg «mamma» og «pappa», og jeg er redd det forvirrer

PÅ SAKEN: Det tsjekkiske EU-parlamentsmedlemmet Tomáš Zdechovský. **FOTO: PRIVAT**

henne, forteller Vibeke.

- Jeg har aldri opplevd å ha henne liggende på brystet mitt, konstaterer Ken.

Han har selv hatt en turbulent oppvekst under barnevernet i Danmark, og forteller at han i all hovedsak tilbringer dagene foran pc-en, der han skriver om egne opplevelser, følger andres kamp mot barnevernet og forbereder seg på det som skal komme.

- Jeg har aldri vært så bitter i hele mitt liv. Barnevernet har allerede tatt livet mitt én gang, og nå har de gjort det én gang til. Et liv ved siden av denne saken eksisterer knapt lenger. Jeg er i kampmodus hele tida, sier 41-åringen, som har deltatt i flere tv-debatter og holdt appeller på demonstrasjoner mot det

TAR OPP SAKEN: Advokat Gard A. Lier fra Lillestrøm. **FOTO: LISBETH LUND ANDRESEN**

«Når det gjelder mentaliseringsevne, er far krenkbar og han har oppførsel som ligger opp til det som passer med antisosial personlighetsforstyrrelse. Det vises til de mange facebook-innleggene han har.»

Fra Lørenskog kommunes påstand i tingrettsbehandlingen, desember 2015

BLA OM >>

DEMONSTRASJON: Ken Joar Olsen var blant talerne under en demonstrasjon mot barnevernet utenfor Stortinget 11. juni.

FOTO: PRIVAT

KRAFTIG KRITIKK: Barnevernet i Norge er utsatt for massiv kritikk fra utlandet. Her deltar Ken Joar Olsen i en debatt på tyrkisk tv sammen med den norske juristen og menneskerettighetsaktivisten Marius Reikerås (t.v.) og EU-parlamentsmedlemmet Tomáš Zdechovský.

FOTO: SKJERMDUMP

INTERNASJONAL OPPMERKSOMHET: Hittil i år er det avholdt rundt 60 demonstrasjoner mot norsk barnevern rundt om i verden. Vibeke og Ken er blitt intervjuet i flere tv-dokumentarer om norsk barnevern, her fra et program på Deutsche Welle i mars i år.

FOTO: SKJERMDUMP

norske barnevernet både her hjemme og i utlandet.

Han har selv vært plassert i flere fosterhjem og på ulike barnevernsinstitusjoner, der han har opplevd både overgrep, vold og rus.

- Jeg skylder ikke på andre. Jeg har selv tatt valgene i livet mitt. Men man kan jo spørre seg hvilke verktøy jeg hadde til rådighet, sier Ken Joar Olsen - som også selv tok valget om å bryte med Bandidos og det kriminelle miljøet han tidligere var en del av etter at han møtte Vibeke og ønsket en annen retning i livet.

DE MENER begge at barnevernet i Lørenskog i realiteten ikke har gitt dem en sjanse.

- Det eneste tiltaket de har tilbudt oss, er at jeg var en uke på et mødre hjem sammen med datteren vår. Der hadde de ingen ting å utsette på meg som mor. Barnevernet har aldri vært hjemme hos oss, og de har ikke noe annet grunnlag enn bekymringene knyttet til forhistorien vår for å hevde at vi er uegnet som foreldre. De bekymringene mener vi det

nå er bevist at det ikke var grunnlag for, noe også rapportene etter samvær underbygger. Men barnevernet har hele veien valgt å ikke lytte til alle dem som sier vi har god omsorgsevne, og de har heller ikke på noe tidspunkt spurt hvordan vi har det eller fortalt oss hva vi skulle gjøre for å klare å være foreldre. Alt dette underbygger vår opplevelse av at det aldri har vært meningen at datteren vår skulle tilbake til oss, sier Vibeke Morrissey.

Barnevernet skulle i utgangspunktet komme på hjemmebesøk til paret torsdag neste uke, men denne uka avlyste barnevernsjef Arnfinn Heimstad besøket inntil videre. Han viser til barneverntjenestens ønske om at parets hund ikke er til stede under besøket fordi saksbehandler er allergisk mot hund, samt til Ken Joar Olsens svar om at hunden er en

naturlig del av deres familieliv og at «dersom man er allergisk vil vårt beste råd være å ta en allergipille før man ankommer vårt hjem.»

Barnevernsjefen viser også til «drøftinger» Olsen har om saken på Facebook, deriblant en kritisk kommentar om det planlagte besøket fra en utenforstående person - og konkluderer slik: «Barneverntjenesten ser ikke at det ut fra dine svar og diskusjoner på Facebook at det legges til rette for besøk fra barneverntjenesten.»

FAKTA

Mentalisering: Kan defineres som evnen til å forstå sine egne og andres følelser, tanker og motiver. «Mentalisering er et nytt ord for kjente fenomener, og er et samlebegrep om implisitt og eksplisitt å fortolke egne og andres handlinger som meningsfulle ytringer av indre liv. Eller helt enkelt: Å forstå seg selv utenfra og andre innenfra,» skriver Oslo Universitetssykehus om begrepet, som regnes som selve kjernen i omsorgskompetansen.

PARET VISER til at tingretten selv stiller spørsmål ved barnevernets håndtering av saken i dommen:

«I ettertid kan det etter rettens mening stilles spørsmål ved om ikke foreldrene burde ha fått prøve seg som foreldre før det eventuelt ble fattet et akuttvedtak.»

Retten påpeker videre:

«Det vurderes videre slik at barneverntjenesten burde innhentet mer informasjon om foreldrene før de vurderte at en plassering ved Moringen var nødvendig. Da hadde man kanskje også fått til et bedre samarbeid med foreldrene, og oppnådd at mor også fikk samlet seg etter fødselen.»

Konklusjonen blir likevel:

«Det at retten reiser kritikk mot saksbehandlingen i barnevernet, kan imidlertid ikke medføre at det er til barnets beste at hun tilbakeføres til de biologiske foreldrene nå.»

I sitt brev til Solveig Horne, tar Tomáš Zdechovský opp nettopp holdningen om at det ikke nødvendigvis er til barnets beste å bli tilbakeført til foreldrene hvis de har vært lenge i fosterfamilie:

«Argumentet om at barn allerede er blitt vant til sine fosterfamilier er helt uakseptabelt, ikke bare fra et juridisk ståsted, men også i et menneskelig perspektiv,» skriver han.

-DE legger konsekvent vekt på alle de forholdene som taler mot oss, men bryr seg

<< FRA FORRIGESIDE

lite om alt som taler i vår favør. Ikke minst ser de i stor grad bort fra sakkyndigrapporten, mener Ken Joar Olsen.

Den sakkyndige psykologen som ble oppnevnt i forkant av tingrettsbehandlingen, Ragnhild Pettersen fra Lillestrøm, konkluderte nemlig med at Vibeke og Ken etter all sannsynlighet har det som skal til for å være gode foreldre.

Pettersen, som har over 20 års erfaring som sakkyndig, hadde til sammen 26 timers samtale med paret sammen og hver for seg før hun leverte sin rapport 15. november 2015. Hun understreker innledningsvis at dette var helt nødvendig fordi saken etter hennes mening var meget dårlig opplyst tidligere og fordi «*det ikke har vært gjort noe utredning eller forsøk på det i forhold til foreldrenes omsorgsferdigheter*».

Pettersen innhentet informasjon fra andre og observerte foreldrene sammen med barnet, i tillegg til å utrede deres psykiske helse og teste dem for personlighetsforstyrrelser.

I rapporten slo hun fast at foreldrene «*har langt bedre omsorgsferdigheter enn det som tidligere er dokumentert*», at de har et støttende nettverk som kan ivareta dem og at de «*har evne til å reflektere og har mentaliseringskompetanse*». Hun konkluderer med at det er sannsynlig at de vil kunne gi datteren «*god nok omsorg med omfattende hjelpetiltak*».

Pettersen slår også fast at hun ikke på noe tidspunkt har opplevd det truende eller farlig å være hjemme hos paret, heller ikke i opphetede diskusjoner.

Hun hadde heller ingen mistanke om at far utsatte mor for vold eller kunne være farlig for datteren sin.

- JEG står ved kritikken av barnevernet, og er enda mer overbevist i dag om at Vibeke og Ken er meget godt egnet som foreldre. Jeg har ingen bekymringer for denne familien i dag, annet enn at de er i sorg og krise, sier Pettersen til Romerikes Blad.

Hun er også styrket i oppfatningen av at barnevernet hadde et bilde av familien som var helt feil.

- De hadde bestemt seg før barnet var født. Hadde man enda visst at en omsorgsovertakelse var til barnets beste - men i dette tilfellet kunne de ikke vite det, sier hun.

Av de mange samtaleene hun gjennomførte i forbindelse med rapporten, går det også fram at fars psykolog mener det framstår underlig at paret ikke fikk en sjanse til å prøve seg som foreldre, at fars fastlege mener det var prematurt av barnevernet å ikke gi foreldrene en sjanse til å vise om de hadde omsorgsevner og at mors fastlege sier hun opplever Ken og Vibeke «*som to mennesker med en del bagasje og en vanskelig fortid, men som har klart seg bra*».

Ingen av disse fagpersonene mener at far eller mor har dårlige «*mentaliserings-evner*», i motsetning til barneverntjenesten.

Mors fastlege er tydelig på at den lille familien kunne ha godt av hjelpetiltak, mens synes likevel det var unødvendig drastisk og en feilvurdering av barnevernet å plassere datteren.

«*Det var ikke noe som tydet på at ikke foreldrene burde få prøve seg som foreldre,*» sier legen ifølge sakkyndigrapporten.

I ETTERKANT av tingrettsdommen har Ragnhild Pettersen bistått paret som psykolog, betalt av dem selv - noe barnevernstjenesten i Lørenskog for øvrig har meldt henne til psykologenes fagetiske råd for fordi de mener det er å blande roller. Romerikes Blad vet også at barnevernstjenesten har oppfordret Ken og Vibeke å gå til behandling hos en annen

psykolog fordi de mener Pettersen har hatt så mange roller.

- Hun har heldigvis tatt på seg den rollen barnevernet glemte å utfylle. Det er vi veldig takknemlige for, sier Ken Joar Olsen om psykologens rolle.

Pettersen selv viser til at hennes oppdrag for tingretten var avsluttet etter tingrettssaken, og mener det sier mye om parets motivasjon for å få datteren tilbake at de bruker av sine egne, begrensede midler til å betale en psykolog for å få hjelp i en akutt krise.

I ettertid skulle hun ønske hun hadde vært enda klarere på parets omsorgsevner i sakkyndigrapporten.

- Jeg gjorde en feil i vurderingen av Ken og Vibeke. Jeg burde vært mye tydeligere på hvor gode foreldre de er. Jeg sa i retten at datteren deres går glipp av noe vesentlig ved ikke å vokse opp med dem som foreldre, og det inntrykket er ytterligere forsterket. I alle mine møter med dem ser jeg en god mor og far som er genuint opptatt av barnet sitt. Rapportene fra samværene bekrefter det, sier Ragnhild Pettersen.

Hun er sterkt kritisk til måten barnevernet i Lørenskog har håndtert saken på, og mener det store spørsmålet nå er hva som tilsier at jenta ikke kan tilbakeføres.

- Foreldrene er villige til å gjøre hva som helst for å få datteren tilbake, og det skal så utrolig lite til. Men barnevernet har aldri fulgt opp denne familien, slik de er pålagt å gjøre. Jeg forstår skepsisen de hadde til dem ut fra den informasjonen de satt på før fødselen, og jeg kan til og med forstå at de tok med seg Vibeke og datteren til Moringen. Men hvorfor sluttet de å gjøre et barnevernfaglig arbeid etterpå? spør Ragnhild Pettersen.

Hun mener barnevernet fremdeles kan komme disse foreldrene i møte, samarbeide med dem og hjelpe dem.

- Men i stedet oppleves det som de er opptatt av å lete etter feil og motarbeide foreldrene. Den virkelige tragedien i denne saken omhandler ikke Ken Joar og Vibeke, men at datteren deres er fratatt sin grunnleggende menneskerettighet som er å vokse opp hos sine gode foreldre. Ken Joar og Vibeke har en sjelden og unik historie, men har rehabilitert seg selv og fremstår i dag som reflekterte, empatiske og sterke mennesker. Det er et stort overgrep å frata datteren slike foreldre, mener Pettersen.

VIBEKE MORRISSEY og Ken Joar Olsen mener flere av premissene som lå til grunn både i fylkesnemndas og tingrettens behandling av saken, var feil.

De viser blant annet til at da fylkesnemnda behandlet saken i mai 2015, hadde politiet til sammen tre uoppgjorte anmeldelser på Ken - to for trusler og én for mishandling i familieforhold. Sistnevnte sak hadde status som «*ferdig etterforsket, og ligger til påtalemessig vurdering*». Både Vibeke og Ken nektet for at han hadde opptrådt på en slik måte. Da tingretten behandlet ankesaken om omsorgsovertakelse i desember samme år, lå de tre anmeldelsene stadig

der - og med nøyaktig samme status. Til tross for at saken ikke var påtaleavgjort, fastslo Lørenskog kommune i sitt påstandsgrunnlag: «*Kommunen gjør gjeldende at han har utøvet vold mot mor i svangerskapet, og når slikt skjer vil det være en stor gjentakelsesfare senere.*»

FAKTA

Slik lyder artikkel 8 i den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK):

«**Retten til respekt for privatliv og familieliv.** 1. Enhver har rett til respekt for sitt privatliv og familieliv, sitt hjem og sin korrespondanse. 2. Det skal ikke skje noe inngrep av offentlig myndighet i utøvelsen av denne rettighet unntatt når dette er i samsvar med loven og er nødvendig i et demokratisk samfunn av hensyn til den nasjonale sikkerhet, offentlige trygghet eller landets økonomiske velferd, for å forebygge uorden eller kriminalitet, for å beskytte helse eller moral, eller for å beskytte andres rettigheter og friheter.»

«Far har et særlig anstrengt forhold til barnevernet, og han er en ivrig bruker av internetsider, og har der vært en flittig kritiker av barnevernet. Dette er et bekymringsfullt forhold med tanke på et nødvendig samarbeid med barnevernet etter en eventuell tilbakeføring av omsorgen.»

Fra rettens bemerkninger i tingrettsbehandlingen, desember 2015

«Dette var etter tilsynsførers vurdering et godt samvær for jenta. (...) Foreldrene inntoner seg både med stemme, blikkontakt og delt glede med jenta, samtidig som de tilrettelegger for gode rammer med lek og måltid.»

Fra FamiliehjelpAS' rapport etter samvær, 22. mars 2016

INGEN OPPFØLGING: Ifølge Ken og Vibeke har ikke barnevernet i Lørenskog fulgt dem opp overhodet etter at datteren deres ble tatt fra dem. - De har ikke annet grunnlag enn bekymringene knyttet til forhistorien vår for å hevde at vi er uegnet som foreldre, sier paret, her på tur med den franske mastiffen «Chubby».

FOTO: TOM GUSTAVSEN

- Først uka etter dommen i tingretten kom brevet om at samtlige anmeldelser var henlagt, konstaterer Ken Joar Olsen.

Paret viser også til at barnevernet har tolket Vibeke dithen at hun trakk samtykket til å være på mødre hjemmet Moringen, noe hun bestrider og mener ikke er dokumentert. Foreldrene bestrider også at de takket nei til hjelpetiltak før fødselen, og mener tvert imot de har fulgt alle pålegg og henstillinger de har fått. De understreker også at

Ken Joar ikke oppsøkte mor og barn da de var på Moringen, selv om han visste hvor de var.

- I tillegg har det hengt ved saken at jeg etter anbefaling fra psykolog selvmedisinerte meg med cannabis for å dempe symptomene på posttraumatisk stresslidelse. At jeg selv sluttet med

hasj 18. desember i fjor og har levert rene prøver siden, er åpenbart ikke så viktig, sier Ken Joar Olsen.

De mener også samspillet med datteren under samvær burde vært tillagt mer vekt og at barnevernet burde ha gjort en langt grundigere jobb i forkant av akuttvedtaket, blant annet ved å foreta en barnevernfaglig oppdatert vurdering av omsorgskompetansen deres - slik de også påpekte i anken til lagmannsretten:

«*De bekymringene barnevernet la vekt på ved akuttvedtaket har vist seg å være grunnløse, og medfører at akutt plasseringen derfor var uriktig. De feil som ble gjort ved akutt plasseringen, forfølger dermed foreldrene, ved at de i realiteten ikke har blitt vurdert i tilstrekkelig grad, og dette representerer en betydelig rettssikkerhetsrisiko.*»

ADVOKAT GARD A. Lier i Lillestrøm har dette som utgangspunkt når han nå forbereder en sak med krav om at Vibeke og Kens datter skal tilbakeføres til foreldrene.

- Den europeiske menneskerettskonvensjonen slår fast at enhver omsorgso-

«Bvtj vurderer at dette var et svært godt samvær for NN og andre involverte. Bvtj vurderer at både mor og far toner seg sensitivt inn på NNs signaler og uttrykk gjennom hele samværet, og responderer umiddelbart på hennes signaler. Dette gjelder også når NN signaliserer at hun trenger en «pause» i leken og/eller stimuleringen.»

Fra barneverntjenestens rapport etter samvær, 19. juli 2016

vertakelse i utgangspunktet betraktes som midlertidig. Det innebærer at folk kan endre seg og at det skal være en reell mulighet for tilbakeføring, men i dette tilfellet har barnevernet i stor grad låst seg i ett spor basert på Vibeke og Kens fortid. De var litt vel raske med å fatte et akuttvedtak, attpåtil på noe sviktende grunnlag, og de gikk tidlig inn for en varig omsorgsovertakelse. Og da sakkyndigrapporten kom, valgte man å jobbe mot den i stedet for å sette seg ned og vurdere innholdet i den, sier Lier.

Han tror dette er noe av årsaken til at Vibeke og Ken verken har fått muligheten til å vise at ting kan være annerledes eller til å ha en normal dialog med barnevernet underveis.

- Dette har i stor grad blitt en kamp, og vi opplever at det har gått prestisje i saken fra barnevernets side. Vi har heller ikke inntrykk av at barneverntjenesten jobber sammen med disse foreldrene for å hjelpe dem med å få tilbake omsorgen. Det gjør at det er grunn til å stille spørsmål med hvor reelle vurderingene deres er og hvor bevisste de er på den makten de har,

mener advokaten.

Mens kommunen tar utgangspunkt i at foreldrene kan kreve ny behandling av saken 12 måneder etter at lagmannsretten avviste ankesaken deres, mener Lier man bør regne denne fristen fra tingrettsdommen.

- Det var aldri noen realitetsbehandling i lagmannsretten, så vi jobber ut fra at saken kan komme opp igjen i desember i år. Vi vil da kreve tilbakeføring av jenta, og må da vise at det er overveiende sannsynlig at foreldrene kan tilby henne god nok omsorg og at hun ikke er så knyttet til det nye hjemmet sitt at det vil være skadelig å flytte henne tilbake. I så måte taler det i foreldrenes favør at rapportene fra samværene er gode og at ingen av bekymringene for rus, psykiske problemer og problemer i forholdet dem imellom har slått til, konstaterer Gard A. Lier.

TORSTEIN DAVIDSEN
toda@rb.no

MOTSTAND HJEMME OG UTE: Også i Norge har det vært demonstrasjoner mot barnevernet. Her fra aksjonen utenfor Stortinget i april. FOTO: SCANPIX

Sju norske saker skal granskes i Strasbourg

DEN EUROPEISKE menneskerettstomstolen (EMD) i Strasbourg besluttet i september å granske sju norske barnevernssaker, etter at en rekke land har kontaktet norske myndigheter for å diskutere barnevernet.

Bakgrunnen er flere omdiskuterte saker der foreldre er fratatt barna sine.

Ifølge Dagbladet har Litauen, Latvia, Polen, Tsjekkia, Romania, Nigeria, Russland, Ukraina, Iran, Brasil, Thailand, Egypt og India tatt kontakt med Barne- og likestillingsdepartementet (BLD) for å diskutere barnevernet.

- BLD og Bufdir har avholdt flere møter med utenlandske ambassader eller delegasjoner, i Norge eller i utlandet. Utenriksdepartementet har også

vært representert på mange av møtene. Noen land har vi hatt hyppigere kontakt med enn andre, opplyser senior kommunikasjonsrådgiver Rune M. Akselsen i BLD.

Den mye omtalte barnevernssaken i Naustdal, der et norsk-rumensk ektepar ble fratatt barna sine, førte til et vanskelig klima mellom Norge og Romania. Og en sak hvor en tsjekkisk mor er fratatt barna har ført til reaksjoner fra Tsjekkia.

Men reaksjonene mot norsk barnevern kommer altså fra en rekke land. Det er avholdt 60 demonstrasjoner mot norsk barnevern rundt om i verden i år. (NTB)

MÅ ØKE TILLITEN OG KOMPETANSEN: Barne- og likestillingsminister Solveig Horne. FOTO: KAY STENSHJEMMET

- Viktig å sette inn hjelpetiltak først

BARNE- OG likestillingsminister Solveig Horne (Frp) deltok mandag på et seminar på Stortinget der temaet var barnevernets utfordringer og hvordan de best kan løses.

- Jeg skal være den første til å innrømme at vi har utfordringer, og vi jobber med å bedre systemet. Vi må øke tilliten til barnevernet, og vi må øke kompetansen i barnevernet, sa statsråden.

Hun vil gi kommunene økt ansvar i barnevernssaker i barnevernreformen som skal fremmes for Stortinget våren 2017.

- Det er der det viktigste arbeidet foregår, og det er på tide at barnevernsarbeid blir løftet opp på den politiske agendaen ute i kommunene og at det stilles spørsmål fra politisk hold. Og skal kommunene få et større ansvar, må vi også satse stort på kompetanseheving. Det er for stor forskjell fra kommune til kommune, påpekte Horne.

Hun understreket at familier som mister barna sine, må få tett og god oppfølging.

- Dette er spesielt tydelig i forslaget

til ny barnevernlov. Det er viktig å sette inn hjelpetiltak før det kommer til en omsorgsovertakelse, understreket statsråden.

Hun kommenterte den internasjonale kritikken mot norsk barnevern slik:

- Det er bekymringsverdig, og vi er nødt til å ta det på alvor. Rådmenn, ordførere og lokalpolitikere må påse at barnevernet også skjønner det internasjonale lovverket, for eksempel ved alltid å sjekke om det finnes familie, nettverk eller fosterhjem i hjemlandet. Og omsorgsovertakelse er det siste som skal skje.

Horne har også gitt Statens helsetilsyn i oppdrag å gjennomgå minimum 100 enkeltsaker som har vært behandlet i fylkesnemnda eller domstolen i løpet av de to siste åra.

- Det er viktig å understreke at det også gjøres mye godt barnevernsarbeid der ute. Mange kommuner kommer inn tidlig, følger opp og får dette til. Åtte av ti familier er fornøyd, vi har færre akutt plasseringer og vi ser økt bruk av fosterhjem i familie og nettverk, sa Solveig Horne.

<< FRA FORRIGE SIDE

«Ønsker ikke å utdype»

Barneverntjenesten i Lørenskog vil ikke svare på Romerikes Blads spørsmål om denne konkrete saken – men mener rettssikkerheten er godt ivaretatt.

ROMERIKES BLAD har stilt barneverntjenesten i Lørenskog kommune en rekke spørsmål i forbindelse med saken om Vibeke Morrissey og Ken Joar Olsen. Morrissey og Olsen har skriftlig fritatt barneverntjenesten fra taushetsplikten.

Vi har blant annet spurt om hvorfor paret aldri fikk prøve seg som foreldre, hvordan barneverntjenesten bare noen uker etter fødselen kunne være sikre på at varig omsorgsovertakelse og sågar adopsjon var det rette for barnet, hvorfor man ikke gikk inn med flere hjelpetiltak og hva som tilsier at jenta ikke kan tilbakeføres nå.

Vi har også spurt om det store fokuset og all kritikken mot barnevernet i Norge den siste tida har ført til endringer av noe slag i måten barneverntjenesten i Lørenskog jobber på, for eksempel med tanke på å redusere antall akuttplaseringer.

Dette er svaret fra barneverntjenesten i sin helhet:

«BARNEVERTJENESTENS HOVEDOPPGAVE er å bidra til gode og trygge oppvekstvilkår for alle barn, og å sikre at barn som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig omsorg og beskyttelse til rett tid.

Lørenskog barneverntjeneste ønsker ikke, selv om foreldrene har fritatt den for taushetsplikt, å utdype hva som ligger til grunn for omsorgsovertakelse av hensyn til barnet. Barn skal, slik barneverntjenesten ser det, skjermes mot senere å lese om sin historie i media.

Barneverntjenesten ønsker imidlertid å beskrive hvilken rettssikkerhet barn og foreldre har hatt i denne barnevernssaken.

I DENNE konkrete barnevernssaken har fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker enstemmig vedtatt omsorgsovertakelse. Barneverntjenestens ansvar er å belyse saken så godt som mulig slik at beslutningsgrunnlaget er tilstrekkelig og forsvarlig for fylkesnemnda. Barneverntjenesten har plikt til å fremme saker for nemnda dersom den mener det er grunnlag for omsorgsovertakelse. Også i saker der barneverntjenesten er i tvil om omsorgen er god nok for barnet, har Fylkesmannen uttalt at saken skal fremmes for nemnda. I saker hvor barneverntjenesten fremmer forslag om tvangsvedtak, har alle krav på gratis advokatbistand og den advokat de selv ønsker. Denne muligheten har disse foreldrene benyttet seg av. Rettssikkerheten ivaretas videre ved at fylkesnemnda er satt sammen av jurist, psykolog og alminnelig medlem, akkurat

TILLIT TIL RETTSSYSTEMET: Barnevernsjef Arnfinn Heimstad i Lørenskog kommune.

FOTO: KAY STENSHJEMMET

slik tingretten er. Alle saker har rett til behandling i to instanser.

DENNE AKTUELLE sak ble i etterkant behandlet ved Nedre Romerike tingrett. Tingretten var sammensatt på samme måte som fylkesnemnda med jurist, psykolog og alminnelig medlem. Alle medlemmer var nye. Tingretten valgte i tillegg å oppnevne psykologspesialist Ragnhild Pettersen som sakkyndig. Sakkyndiges oppgave er å utrede foreldrenes omsorgskvaliteter på selvstendig grunnlag. Under hovedforhandlingene ble det ført 10 vitner i tillegg til sakkyndige Ragnhild Pettersen. I den enstemmige dommen stadfestes omsorgsovertakelsen, men foreldrene fikk noe mer samvær. De endrede forhold som foreldrene påpeker i dag, ble også fremmet av foreldrene under tingrettsbehandlingen.

FORELDRENE ANKET dommen inn for lagmannsretten. Lagmannsretten nektet å fremme anken. I dette ligger det at lagmannsretten har kommet fram til at det ikke hefter noen feil i tingrettens dom. Lagmannsretten presiserte at sakens behandling var i tråd med Europeisk menneskerettighetskonvensjon (EMK),

Grunnloven og barnevernkonvensjonen. Denne nektelse ble påklaget til Høyesterett uten at det førte frem.

DENNE BARNEVERNSSAKEN har blitt rettslig behandlet fire ganger. Foreldrene har hatt advokatbistand og foreldrenes omsorgsevne har blitt utredet både av kommunens barnevern og av rettsoppnevnt sakkyndig. I både fylkesnemnd og tingrett har det sittet uavhengige psykologer. Barneverntjenesten har tillit til det norske rettssystemet og forholder oss til de enstemmige avgjørelser som foreligger. Barneverntjenesten tar til etterretning at den rettsoppnevnte sakkyndige i dag fremstår å ha et annet syn enn det hun hadde i tingretten.

Foreldrene har anledning til å fremme sak om tilbakeføring 12 måneder etter siste rettslige behandling. Dette er en viktig rettssikkerhetsgaranti som barneverntjenesten antar at foreldrene vil benytte seg av.

Dagfinn Cock kommunaldirektør oppvekst og utdanning
Arnfinn Heimstad barnevernsjef»

ANSVARLIG FOR BARNEVERNET: Dagfinn Cock er kommunaldirektør for oppvekst og utdanning i Lørenskog kommune. **FOTO: TORSTEIN DAVIDSEN**

Grunnlagt i 1902 av
Martin Julius Halvorsen

Si din mening

Leserbrev publiseres direkte i skjema på rb.no/meninger eller kan sendes som e-post til leserkontakt@rb.no. Kontakttelefon: 908 75 146. Skriv kort - maks. 500 ord. Kronikk-lengde: 800 ord. Korte innlegg prioriteres på papir. Undertegn med fullt navn. Redaksjonen forbeholder seg retten til å redigere og korte ned innlegg.

Barnet som mangler

De er foreldre til ei lita jente på halvannet år, men hjemme hos Vibeke Morrissey og Ken Joar Olsen står barnesenga fortsatt tom og ubrukt.

Hvis ikke vi fantes, er det vanskelig å se for seg at noen ville gjøre denne typen granskinger

SIGNERT

Anfall av opprømthet

DETTE ER skrevet i et anfall av opprømthet over å være journalist. For balansens skyld burde jeg kanskje ventet til det gikk over, men nå er du er advart. Det kan nemlig hende jeg framstår litt høy og mørk. Men la oss ta det kronologisk. Etter at RB fikk lagt ut alle ligningstallene natt til fredag, leste jeg svarbrevet som New York Times sendte til Donald Trump etter at presidentkandidaten hadde forlangt at avisen både fjernet og beklaget å ha gjengitt to kvinners historie om at Trump hadde antastet dem. Svaret var et glimrende - unnskyld uttrykket - «go fuck yourself Mr. Trump»-svar. På standens vegne ble jeg fylt av stolthet og la et lite pip om nettopp det ut på min egen Facebook-konto før jeg sovnet.

STOLTHETEN VAR også preget av at Washington Post - avisen bak Watergate-avsløringen som felte president Richard Nixon i 1974 - i går la ut alt de har skrevet om Donald Trump på et eget nettsted. Avisen som sist uke publiserte den avslørende Trump «grab them by the pussy»-videoen, har gjort en enestående jobb med å granske, kritisere og analysere Donald Trumps gjøren og laden. Jeg gjør tidligere kollega, TV2.no-redaktør Bård Espen Hansens vurdering av

Washington Posts innsats, til min egen.

«Donald Trump erklærte krig mot Marty Baron og Washington Post. Redaktøren sa ingenting, bare fortsatte å jobbe. WP har gjort alt. Levert en serie tunge avsløringer, gitt ut bok, skrevet utallige dypt begrunnede ledere, publiserte uten å nøle pussygate-videoen som NBC somlet med en uke. I dag lanserte Washington Post et eget reklamefritt nettsted der 16 måneder med kritisk journalistikk om Donald Trump er samlet. Gåsehud.»

I EN tid hvor medieaktører som har sitt utspring i Gutenbergs trykkpresse sliter tung, er det meget opp- løf- tende å se at det er nettopp disse aktørene som presterer den beste, tyngste og mest hardtslående journalistikken mot Donald Trump. I all beskjedenhet mener jeg (det er her euforien gjør seg gjeldende) at

Romerikes Blad, med sin lange historie og profesjonelle medarbeidere med samfunnsoppdraget koblet direkte til sitt journalistiske DNA, representerer den samme typen motkraft.

SOM FOR eksempel i dag, hvor vi har gransket om barnevernet trengte å overta omsorgen for Vibeke Morrissey og Ken Joar Olsens datter rett etter fødselen (se RB Helg). Reporter Torstein Davidsen har brukt mye tid på å lese alle sakens dokumenter, intervjuet alle relevante kilder og sette seg inn i saken. Vi gjør ikke dette fordi vi forventer flere abonnenter, mer løssalg eller mange klikk når saken legges ut på nett. Vi gjør det fordi det er vår rolle å drive tredjemannskontroll. Hvis vi ikke fantes, er det vanskelig å se for seg at noen ville gjøre denne typen granskinger. Det er en tynn, men tydelig linje mellom det New York Times og Washington Post gjør, og det vi holder på med. Det gir rettigheter og masse ansvar som jeg synes er bra forvaltet. I alle fall i går og i dag.

Magne Støredal

Magne Støredal
Ansvarlig redaktør
mast@rb.no

